GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 22 december 2020

Dossiernr. : K24099

Documentnr. : 2020-120466

Verzonden : 22 december 2020

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 10 december 2020 een aanvraag ontvangen op grond van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming voor een ontheffing in het kader van schadebestrijding.

De aanvraag is ingediend door de Stichting Faunabeheereenheid Groningen (hierna Fbe-Groningen).

De aanvraag heeft betrekking op het nachtelijk afschot van vossen in en rondom de weidevogelkerngebieden met behulp van kunstlicht en warmtebeeldcamera ten behoeve van de bescherming van weidevogels.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

I. op grond van artikel 3.10, lid 2 en gelet op artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van vos *(Vulpes vulpes*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
   - opzettelijk doden (artikel 3.10, lid 1a, Wnb);

II. op grond van artikel 3.25, lid 1, Wnb ten aanzien van vos *(Vulpes vulpes*) het volgende middel aan te wijzen:
   - het geweer;

III. Op grond van artikel 3.26, lid 3, Wnb ten behoeve van het doden van vossen *(Vulpes vulpes*) in de nachtperiode de gevraagde ontheffing te verlenen van de regels omtrent het gebruik van het geweer:
   - gebruik van instrumenten om in de nacht te schieten, te weten kunstmatig licht warmtebeeldcamera (artikel 3.26 lid 2, jo. artikel 3.13, lid 4, Besluit natuurbescherming (Bnb);
   - gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst (artikel 3.26, lid 2, jo. artikel 3.16, lid 1 onder a, Bnb;

IV. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 december 2024;

V. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:

1. voorschriften;
2. overwegingen bij besluit;
3. de aanvraag van 10 december 2020, inclusief *"Faunabeheerplan Groningen 2019-2024". Faunabeheereenheid Groningen, 30 juli 2019*.
4. Overzicht van de weidevogelregio's

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting
Wij verwijzen u naar de bijlage Overwegingen bij het Besluit voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding
Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar
Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (https://www.provinciegroningen.nl/contact/klacht-over-de-provincie/bezwaar-maken/). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie
Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 3164543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op vos en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit gelfdt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. Voor het doden van vos mag gebruik worden gemaakt van het geweer, met inachtneming van de bepalingen en regels als genoemd in de Wet natuurbescherming, het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming tenzij anders bepaald in deze ontheffing.
4. Van deze ontheffing mag slechts gebruik worden gemaakt nadat de grondgebruiker van de percelen waarop het beheer plaatsvindt de houder van (de doorschrijving van) de machtiging tot gebruik van deze ontheffing hiertoe een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende toestemming heeft gegeven.
5. Gebruik van deze ontheffing is niet toegestaan bij ijzel of wanneer de grond met sneeuw is bedekt.
6. Gedode vossen dienen ter voorkoming van de verspreiding van ziekten onmiddellijk te worden verwijderd en/of vernietigd. Dit betekent dat ze, voor zover niet voor eigen gebruik (bijv. opzetten) worden aangewend, of niet (mogen) worden verhandeld, ter destructie moeten worden aangeboden of moeten worden begraven. In het Faunaregistratiesysteem en in de jaarrapportage zoals onder voorschrift 21 opgenomen dient te worden aangegeven hoe de vossen zijn verwerkt.

Gebruik ontheffing

7. Van deze ontheffing mag enkel gebruik worden gemaakt tussen zonsondergang en zonsopkomst (buiten de daglichtperiode) in de periode van 15 januari tot en met 30 juni, met uitzondering van zondagen en erkende feestdagen.
8. Het doden van vossen op grond van deze ontheffing mag alleen plaatsvinden in de gebieden, zoals weergegeven in de bijlage 'Werkgebied ontheffing nachtelijk afschot vossen'.
9. Bij het doden van vossen buiten de daglichtperiode dient gebruik te worden gemaakt van gekleurd licht (rood). Er mag gebruik worden gemaakt van een warmtebeeldcamera om vossen te zoeken. De warmtebeeldcamera mag niet op of aan het geweer zijn gemonteerd.
10. Indien een zogende moervos na 15 maart wordt gedood, dienen haar jongen zo spoedig mogelijk te worden opgespoord en zonder onnodig lijden te worden gedood.
11. In de periode van 15 januari tot en met 31 maart dient rekening gehouden te worden met de slaapplekken van ganzen, gelet op de rustperiode voor Grauwe gans, kolgans en brandgans. Slapende ganzen mogen niet door het beheer worden verstoord. Dit kan door minimaal 500 meter afstand te houden tot slapende ganzen.

Aanwijzing en machtiging

12. Gebruik van deze ontheffing is slechts toegestaan door jachtaktehouders die daarvoor, tot een maximum van 6 personen per werkgebied van een wildbeheereenheid (WBE), zijn aangewezen door de WBE in wier werkgebied de bestrijding zal plaatsvinden. Een aanwijzing van de WBE is slechts geldig indien en voor zover de aanwijzing minimaal een week voor het eerste gebruik van deze ontheffing is aangemeld bij de Fbe-Groningen. De Fbe-Groningen zendt onverwijld een afschrift van deze aanwijzing aan de Inspecteur "Natuurwetgeving" van de provincie Groningen door een mail te sturen aan loketVTH@provinciegroningen.nl. Ditzelfde geldt voor een wijziging of intrekking van deze aanwijzing.
13. Een machtiging tot het gebruik van deze ontheffing kan door een WBE worden aangevraagd bij de Fbe-Groningen via www.faunaregistratie.nl, of een ander door de Fbe-Groningen beschikbaar gestelde applicatie, onder vermelding van
    - Naam, adres, woonplaats, geboortedatum en jachtaktenummer van de jachtaktehouder die de schadebestrijding zal uitvoeren

- Het (mobiele) telefoonnummer van de betreffende jachtaktehouder.

Een verzoek om een machtiging tot gebruik van deze ontheffing dient door de betreffende WBE te worden gedateerd en ondertekend.
De op grond van voorschrift 12 aangewezen jachtaktehouders dienen te beschikken over een schriftelijke doorschrijving van de machtiging tot het gebruik van deze ontheffing.

14. In afwijking van voorschrift 12 is het gebruik van de ontheffing ook toegestaan door jachtaktehouders die door de Fbe-Groningen gemachtigd zijn op voordracht van de agrarische collectieven of de terreinbeherende organisaties. Een dergelijke machtiging mag alleen verleend worden na goedkeuring door de provincie Groningen.
15. In de machtiging dient te zijn vastgelegd van welke ontheffingen van verbodsbepalingen de machtiginghouder gebruik mag maken.
16. (Een doorschrijving van) de machtiging tot gebruik van deze ontheffing mag niet worden verleend aan een jachtaktehouder die in de voorafgaande periode een machtiging had tot het gebruik van de desbetreffende ontheffing en die geen verslag over het gebruik van de ontheffing heeft gedaan aan de Fbe-Groningen óf aan een jachtaktehouder die niet beschikt over een geldige grondgebruikersverklaring voor één of meerdere gebieden binnen het ontheffingsgebied.
17. De Fbe-Groningen dient binnen 24 uur na afgifte en/of intrekking van een machtiging Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen hiervan (digitaal) schriftelijk op de hoogte te stellen door toezending van een kopie van het onder voorschrift 14 bedoelde verzoek met bijlage(n) en een kopie van de machtiging, respectievelijk een kopie van het intrekkingsbericht.

Documenten

18. De machtiginghouder die de schadebestrijding uitvoert, is verplicht de volgende documenten bij zich te houden en deze op vordering aan de daartoe bevoegde ambtenaren ter inzage te geven:
    - Een (digitale) kopie van het besluit en de voorschriften;
    - (De doorschrijving van) de machtiging tot gebruik van deze ontheffing;
    - De schriftelijke, gedagtekende en ondertekende toestemming van de grondgebruiker(s) tot het mogen betreden van de desbetreffende gronden en het mogen doden van vossen door de aanwezige jachtaktehouders. Indien er vanaf de openbare weg wordt geschoten, een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende toestemming van de wegbeheerder voor het bestrijden van vossen vanaf de openbare weg;
    - Een geldige jachtakte;
    - Een afschrift van de melding als bedoeld onder voorschrift 19.

Melding en rapportage

19. Alvorens gebruik mag worden gemaakt van deze ontheffing dient de houder van (de doorschrijving van) de machtiging tot het gebruik van de ontheffing hiervan - bij elk gebruik opnieuw - een werkdag voorafgaand aan de avond en/of nacht van de actie melding te doen middels de hierna genoemde volledig ingevulde internetsite: http://www.formdesk.com/provinciegroningen/meldingschadebestrijding. Tevens moeten hierbij de persoonsgegevens van de eventueel andere bij de schadebestrijdingsactie betrokken jachtaktehouders (maximaal 2) worden doorgegeven.
20. Afschot op basis van deze ontheffing dient door de houder van (de doorschrijving van) de machtiging tot gebruik van deze ontheffing binnen 24 uur te worden gemeld aan de Fbe-Groningen via www.faunaregistratie.nl, of een ander door de Fbe-Groningen beschikbaar gestelde applicatie.
21. De Fbe-Groningen dient in haar jaarverslag gedurende de looptijd van de ontheffing een schriftelijk verslag uit te brengen aan de provincie Groningen over de wijze waarop van deze ontheffing gebruik is gemaakt. Het verslag dient in ieder geval te bestaan uit een opgave van het aantal dieren dat in het kader van deze ontheffing is gedood, alsmede data, tijdstippen en locatie.

Gezelschap

22. Een houder van (de doorschrijving van) de machtiging tot gebruik van deze ontheffing mag zich laten vergezellen door maximaal drie personen, waarvan maximaal twee andere jachtaktehouders. Deze vergezellende jachtaktehouders zijn dan eveneens gerechtigd tot het gebruik van deze ontheffing, mits zij tot het directe gezelschap van de houder van (de doorschrijving van) de machtiging behoren en ook in het bezit zijn van een toestemming van de

grondgebruiker waaruit blijkt dat zij vossen mogen bestrijden. De overige personen mogen niet direct betrokken zijn bij het opsporen en doden van vossen.

Overige voorschriften

23. De Fbe-Groningen is als ontheffinghouder te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder deze ontheffing is verleend. De Fbe-Groningen dient daarom de feitelijke gebruiker van deze ontheffing nadrukkelijk te wijzen op de specifieke voorschriften ten aanzien van het gebruik van deze ontheffing, waaronder de meldings- en registratieplicht.
24. Indien de houder van deze ontheffing en/of de houder van de machtiging tot gebruik van de ontheffing en/of de gebruiker van de doorschrijving van de machtiging tot gebruik van de ontheffing handelt in strijd met de hem/haar verleende ontheffing, machtiging of doorschrijving of met de daaraan verbonden eisen en/of voorschriften, kan deze ontheffing op grond van artikel 5.4 van de Wet natuurbescherming worden ingetrokken of gewijzigd.
25. Een verkregen machtiging op basis van onderhavige ontheffing op grond van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming ontslaat de machtiginghouder niet van de verplichting zo nodig een vergunning op grond van hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming aan te vragen.
26. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket (loketVTH@provinciegroningen.nl). U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van schadebestrijding.
Activiteitenplan:	*"Faunabeheerplan Groningen 2019-2024". Faunabeheereenheid Groningen, 30 juli 2019*
Activiteit:	Het nachtelijk afschot van vossen met behulp van kunstlicht al dan niet op het geweer gemonteerd, en het gebruik van de warmtebeeldcamera om vossen op te sporen ten behoeve van dit afschot. De warmtebeeldcamera wordt niet op of aan het geweer gemonteerd. Het gebruik van het geweer vindt niet plaats op zon- en feestdagen en niet binnen de bebouwde kom of aan die bebouwde kom grenzende terreinen.
Reden voor deze aanvraag:	Het afschot vindt plaats ten behoeve van de bescherming van weidevogels.
Plangebied:	De weidevogelkerngebieden, inclusief een zone van 1,5 of 2 kilometer daaromheen: • Hoeksmeer-Appingedam: inclusief een zone van 1,5 kilometer; • Gorecht: inclusief een zone van 2 kilometer; • Reitdiep-Middag-Humsterland: inclusief een zone van 1,5 kilometer; • Tinallinge-Menkeweer-Winsumermeeden: inclusief een zone van 1,5 kilometer; • Zuidelijk Westerkwartier: inclusief een zone van 1,5 kilometer; Voor het deelgebied 'Kale Weg' inclusief een zone van 2 kilometer Het beheer wordt niet uitgevoerd binnen de bebouwde kom of aan die bebouwde kom grenzende terreinen.
Planning van het beheer:	Jaarlijks van 15 januari tot 30 juni.

Ontheffing is aangevraagd op grond van artikel 3.17, Wnb, voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

opzettelijk doden (artikel 3.10 lid 1a Wnb);	Vos

Er is door Fbe-Groningen tevens ontheffing gevraagd van artikel 3.26, lid 3, Wnb, jo. artikel 3.13, lid 4 en 3.16, lid 1 onder a, Bnb voor het gebruik van kunstlicht en warmtebeeldcamera en voor het gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst.

Tevens vermeldt de Fbe-Groningen een verzoek om ontheffing op grond van art. 3.26 lid 3 van de Wet natuurbescherming voor het moeten zijn van jachthouder, het gebruik van een kunstmatige lichtbron en het gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst. Daarbij verwijst de Fbe-Groningen naar artikelen 3.26 lid 1 onder b en lid 2 van de Wet natuurbescherming in samenhang met artikelen 3.12 lid 1 onder a, 3.13 lid 4 en 3.16 lid 1 van het Besluit natuurbescherming.

Activiteiten vinden mogelijk ook plaats in gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000. Op grond van hoofdstuk 2 van de Wet Natuurbescherming worden voor deze gebieden instandhoudings-doelstellingen en beheerplannen vastgesteld. Afhankelijk van de doelstellingen en de beheerplannen

voor deze gebieden is mogelijk ook een vergunning op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming vereist.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag dient op de aanvraag te worden beslist.

Het huidige faunabeheerplan dient mede ter onderbouwing van de voornoemde ontheffingsaanvraag. De onderhavige ontheffing wordt door ons afgegeven op basis van dit plan en het bijbehorende goedkeuringsbesluit d.d. 26 november 2019, nr.: 2019-100074/48/A. 15.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie in "Het Dagblad van het Noorden" en op www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.10, lid 2, Wnb en gelet op artikel 3.17 kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Onderstaande beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Alternatievenafweging

Om de ontheffing te kunnen verlenen, dient te worden beoordeeld of er een andere bevredigende oplossing bestaat voor het beperken van de predatie van weidevogels door vossen. Onderstaand worden een aantal mogelijke alternatieven beschouwd.

Gebiedsinrichting
Een optimale gebiedsinrichting, bestaande uit een hoog waterpeil, een kruidenrijke vegetatie en uitgestelde maaidatum, is van groot belang voor de overleving van weidevogels. Wij constateren dat er reeds grote inspanningen worden geleverd om de gebiedsinrichting van de aangewezen weidevogelgebieden te optimaliseren. Dit biedt echter op zichzelf geen alternatief om predatie door vossen effectief te beperken. Vossen komen nog steeds voor in de weidevogelgebieden. Ook zijn veel weidevogelpopulaties al vrij klein en kwetsbaar geworden. Dergelijke populaties kunnen zich minder goed verdedigen tegen predatoren (Teunissen et al., Sovon, 2020). In deze situatie kan een lokale populatie, zelfs bij gunstige leefomstandigheden niet herstellen en zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk.

Onder optimale gebiedsinrichting kan ook het wegnemen van potentiële schuilplaatsen, zoals kleine bosjes of vervallen bebouwing, worden verstaan. Deze maatregel wordt ook al toegepast in de aangewezen weidevogelgebieden, maar heeft er niet toe geleid dat vossen niet meer in de weidevogelgebieden voorkomen.

Voorts kost het verder optimaliseren van de gebiedsinrichting tijd, bijvoorbeeld om het verhogen van het waterpeil mogelijk te maken. Tijdens het verder optimaliseren van de gebiedsinrichting kan de weidevogelstand blijven afnemen, wat de kans op herstel van de populaties zal verminderen. Daarom achten wij gebiedsinrichting geen bevredigende oplossing op korte termijn om de predatiedruk door vossen op weidevogels te beperken.

Afrasteren
Door percelen waar weidevogels broeden af te rasteren met elektrische rasters, kan mogelijk voorkomen worden dat predatoren zoals vos predatie veroorzaken. Echter kent deze methode beperkingen. Weidevogels broeden in een groot gebied. Het afrasteren van de gehele weidevogelkerngebieden wordt niet haalbaar geacht, zowel praktisch als financieel, en wordt tevens onwenselijk geacht. De financiële kosten voor het afrasteren van grote gebieden zouden enorm oplopen. Ook vergt het opzetten en onderhouden van de rasters een grote personele inspanning. Om het raster effectief te houden dienen de elektrische draden bijvoorbeeld vrijgehouden te worden van vegetatie. Ook kan het raster tijdens het broedseizoen door weer en wind of andere omstandigheden plaatselijk omvallen, waardoor het raster niet meer effectief is. Uit ervaringen met deze vorm van beheer blijkt dat afrasteren op kleine schaal, bijvoorbeeld voor een lokale hotspot, effectief kan zijn, maar niet effectief uit te voeren is op grote schaal. Aangezien predatie door vos in alle weidevogelgebieden kan voorkomen, achten wij afrasteren geen geschikt alternatief om de predatie door vossen op weidevogels op de schaal van alle weidevogelkerngebieden te beperken. Alleen voor specifieke hotspots kan afrasteren een nuttig aanvullend middel zijn.

Bij de afweging van reële alternatieven voor afschot mogen ook de effecten van deze alternatieven op andere (maatschappelijke) belangen worden betrokken. Volgens de ABRvS ging het de grenzen van redelijke wetsuitleg niet te buiten, indien bij de beoordeling of er geen andere bevredigende oplossing bestaat ook de effectiviteit van een mogelijke andere oplossing en de nadelige effecten daarvan op andere beschermde soorten en op landschap en milieu wordt betrokken.[1] Voor zover het wel mogelijk zou zijn om op een dergelijke grote schaal effectief gebieden af te rasteren, zou dit waarschijnlijk betekenen dat grondpredatoren ook ingesloten raken in de weidevogelkerngebieden en dat er geen dispersie meer mogelijk is uit deze gebieden. Ook andere grondgebonden dieren kunnen ingesloten raken. Mede aangezien sommige grondgebonden soorten op het moment een ongunstige staat van instandhouding in Groningen hebben, zoals bijvoorbeeld hermelijn, achten wij een dergelijke methode op grote schaal onwenselijk.

Landelijke vrijstelling: vangen en uitzetten, dan wel doden
Op grond van de landelijke vrijstelling voor vossen is de inzet van kastvallen voor vossen ook mogelijk. Volgend op het vangen zou de vos gedood of elders uitgezet kunnen worden. Het uitzetten biedt echter geen bevredigende oplossing, omdat er gezien de lokale verspreiding van vos (zie ook paragraaf 3.1.3) vanuit gegaan mag worden dat alle geschikte territoria voor vos tijdens het broedseizoen bezet zijn. Het is derhalve niet mogelijk om een gevangen vos in een ander geschikt leefgebied uit te zetten. Het uitzetten van een vos in een bezet territorium zal vooral tot extra stress voor het dier leiden en waarschijnlijk alsnog tot de dood van het dier leiden. Voor het eerst vangen en vervolgens doden geldt dat dit ook tot aanvullende stress bij het gevangen dier zal leiden. Het is ook niet zeker dat het lukt om vos te vangen. Alleen in strikt beschermde natuurgebieden waar het gebruik van kunstlicht niet mogelijk is, gelet op de instandhoudingsdoelen voor het betreffende gebied, zou het gebruik van kastvallen een geschikte beheervorm kunnen zijn. Voor de gebieden waarvoor de ontheffing is aangevraagd biedt dit echter geen betere beheervorm dan het beheer met kunstlicht.

Landelijke vrijstelling: doden met het geweer
Er geldt reeds een landelijke vrijstelling voor het doden van vos middels het geweer. Er zijn echter omstandigheden waarbij de landelijke vrijstelling niet gebruikt kan of mag worden, bijvoorbeeld

[1] ABRvS 29 augustus 2007, ECLI:NL:RVS:2007:BB2488.

wanneer de betreffende vos zich binnen de bebouwde kom, of binnen een natuurgebied bevindt. In deze situatie kan een vos 's nachts grote predatieverliezen onder de weidevogels veroorzaken, maar is er geen beheer mogelijk op grond van de vrijstelling. Ook kan de vrijstelling alleen tijdens de daglichtperiode gebruikt worden. Vossen zijn met name in de avond en nachtperiode actief. Daarom is het wenselijk om bij het bestrijden van predatie door vossen ook de mogelijkheid te hebben om het beheer 's avonds en 's nachts uit te voeren. Bij beheer in de avond en nacht in de periode van 15 januari tot en met 30 juni kunnen juist die vossen geschoten worden die in een weidevogelgebied actief zijn. Het beheer vindt dus zeer gericht plaats op vossen die ook daadwerkelijk predatie onder weidevogels veroorzaken. Vossen buiten het aangewezen beheergebied kunnen niet op grond van deze ontheffing gedood worden. Verder kent de landelijke vrijstelling een beperking voor het gebruik van aardhonden in de periode van 1 maart tot en met 31 augustus. De broedperiode van de weidevogels valt in deze periode, waardoor het wenselijk is om juist in deze periode beheer uit te voeren. Tevens zijn er aanwijzingen dat juist beheer in het (vroege) voorjaar het meest bijdraagt aan het voorkomen van predatie (Mulder, 2007; Baker & Harris, 2006). In deze periode kent de landelijke vrijstelling dus een beperking die het effectief beheer bemoeilijkt, waardoor de wens ontstaat om aanvullende mogelijkheden voor vossenbeheer te hebben. Het beheer in de avond en nachtperiode wordt daarbij als het meest kansrijk ervaren. Gezien het bovenstaande kan met een ontheffing voor bestrijding in de avond en nacht het beheer wel effectief uitgevoerd worden en kan predatie op weidevogels gericht beperkt worden.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor vossen in het belang van:
- de bescherming van wilde flora of fauna en de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van schade of overlast.

Het Faunabeheerplan 2019-2024 verschaft inzicht in de rol die vos speelt bij de predatie op weidevogels en beschrijft waarom een ontheffing voor nachtelijk afschot van vossen noodzakelijk is voor de bescherming van weidevogels. Onderstaand is een nadere overweging over het belang van een ontheffing opgenomen.

Ontwikkeling weidevogelstand
De populatie weidevogels staat landelijk nog altijd onder druk, ondanks een breed scala aan beheermaatregelen. De staat van instandhouding van diverse weidevogelsoorten, zoals grutto, kievit en scholekster, is op het moment *matig ongunstig* tot *zeer ongunstig*. Ook binnen de provincie Groningen nemen weidevogels nog altijd af in aantal, ondanks diverse beheermaatregelen. In figuur 1 is de broedvogeltrend van enkele weidevogels voor de provincie Groningen weergegeven.

Effecten van predatie op weidevogels
Vossen zijn predatoren die hoofdzakelijk tijdens de schemering en nacht actief zijn. Het dieet is gevarieerd en bestaat uit kleine knaagdieren, maar ook vogels, insecten, eieren, bessen, fruit, aas en afval. Per dag heeft een vos ongeveer vijfhonderd gram voedsel nodig. Tijdens het zoeken naar voedsel leggen vossen grote afstanden af. Op één nacht kan een afstand van ca. 5 tot 16 kilometer worden afgelegd. De omvang van het territorium van vos varieert van ca. 50 hectare tot vele vierkante kilometers. De omvang is onder andere afhankelijk van het voedselaanbod in het territorium.

De vos kan een belangrijke predator van weidevogels zijn (Teunissen et al. 2005; Teunissen et al. 2008; Gijsbertsen en Teunissen 2013; Oosterveld et al. 2016; Van der Wal & Teunissen 2018). Predatie door de vos richt zich zowel op eieren als op volwassen weidevogels. De predatie door vossen kan oplopen tot meer dan 50% van de totale predatie op legsels van weidevogels. Recent onderzoek toont daarnaast aan dat vos een belangrijke predator van kuikens kan zijn (Mason et al. 2018; Teunissen et al. 2020). Ook zijn er aanwijzingen dat laat uitgekomen grutto kuikens een slechtere overlevingskans hebben (Van der Velde et al. 2020). Hoewel weidevogels mogelijk wel aan een tweede leg beginnen, zal predatie van het eerste nest ertoe leiden dat de kuikens een slechtere overlevingskans hebben, mocht het tweede nest wel uitkomen.

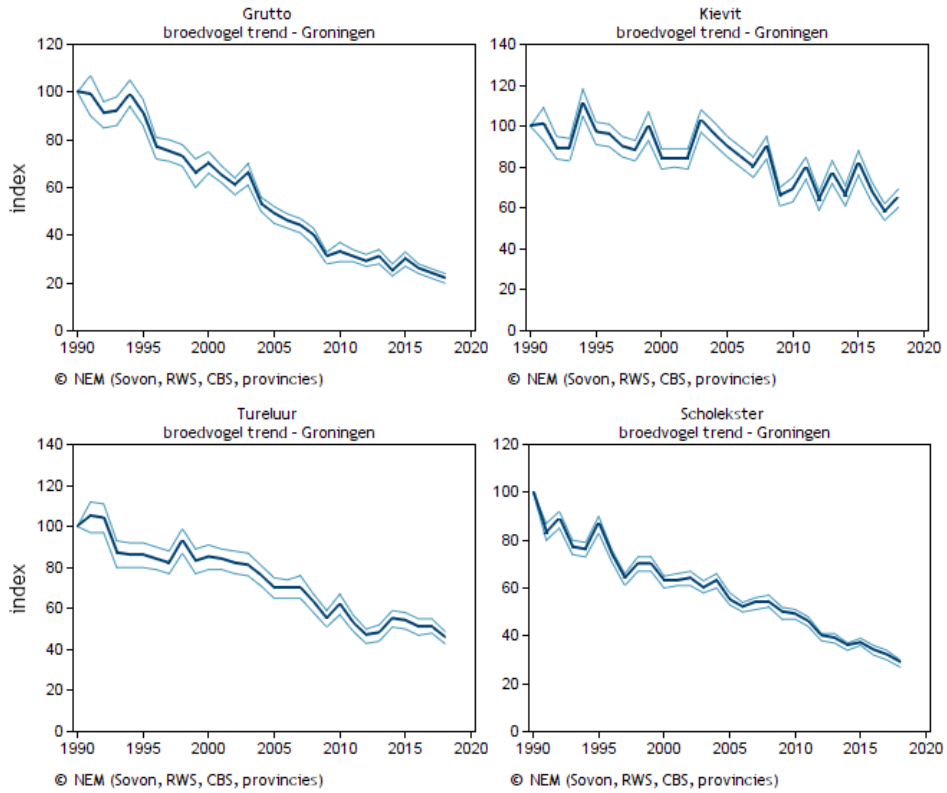

Figuur 1: Broedvogeltrend voor enkele weidevogelsoorten in de Provincie Groningen (Sovon, 2019)

Uit tal van onderzoeken in verschillende gebieden is de belangrijke rol van vos als predator van weidevogels aangetoond. Wij achten op grond van de ons bekende wetenschappelijke gegevens voldoende aannemelijk dat de vos ook in Groningen een belangrijke rol speelt bij predatie op weidevogels. Het feit dat de vos in de provincie Groningen in ruime mate aanwezig is en de algemeen bewezen rol van vos als predator van weidevogels achten wij in dit verband van groot belang. Hierbij moet verder worden aangetekend dat in de provincie Groningen groot belang wordt gehecht aan een goede en effectieve bescherming van de weidevogels, waarvoor ook publieke middelen worden vrijgemaakt. Nu het op grond van de vrijstelling bestaande instrumentarium te kort schiet voor een effectief beheer van de vos is het verlenen van toestemming voor aanvullend beheer van de vos noodzakelijk, ook om de inzet van positieve beheermaatregelen voor weidevogels kansrijker te maken. De kans op aanwezigheid van vos wordt op basis van modellen in alle Groningse weidevogelgebieden ruim boven de 50% geschat (Teunissen et al, 2020). Het is aannemelijk dat de vos gedurende de periode dat de ontheffing van kracht is in de aangewezen weidevogelgebieden aanwezig zal zijn. Daarnaast blijkt uit landelijke predatiekaarten dat de predatiekans in de Groningse weidevogelgebieden aanzienlijk hoger ligt dan het landelijk gemiddelde (zie figuur 2). Daarbij komt dat de weerbaarheid van weidevogelpopulaties afneemt naarmate weidevogelpopulaties kleiner worden (Teunissen et al. 2020). Gezien de huidige negatieve trend van veel weidevogels, is het daarom van groot belang om tijdig voldoende maatregelen te nemen om de negatieve trend van weidevogels te keren. Predatorbeheer is daarbij een noodzakelijk instrument.

Verder is gebleken dat onderzoek naar predatie op weidevogels door vossen juist leidt tot een verhoogde kans op predatie van weidevogels (Goedhart et al. 2010). Dit leidt ertoe dat wij het niet wenselijk achten om in alle Groningse weidevogelgebieden aanvullend onderzoek te doen naar effecten die in tal van wetenschappelijke studies reeds zijn bewezen. De schadelijke effecten van het onderzoek zouden in deze situatie niet opwegen tegen de waarde van het aanvullende onderzoek. Gedurende de looptijd van het onderzoek zou de weidevogelpopulatie daarnaast niet alleen te lijden hebben onder bestaande effecten van predatie maar ook op een verhoogde kans op effectievere predatie door het uitgevoerde onderzoek. Hierdoor zou ook de weerbaarheid van de resterende populatie tegen predatie steeds verder afnemen. Dit alles tezamen wegen wij mee bij het bepalen van het belang van predatorbeheer van vossen.

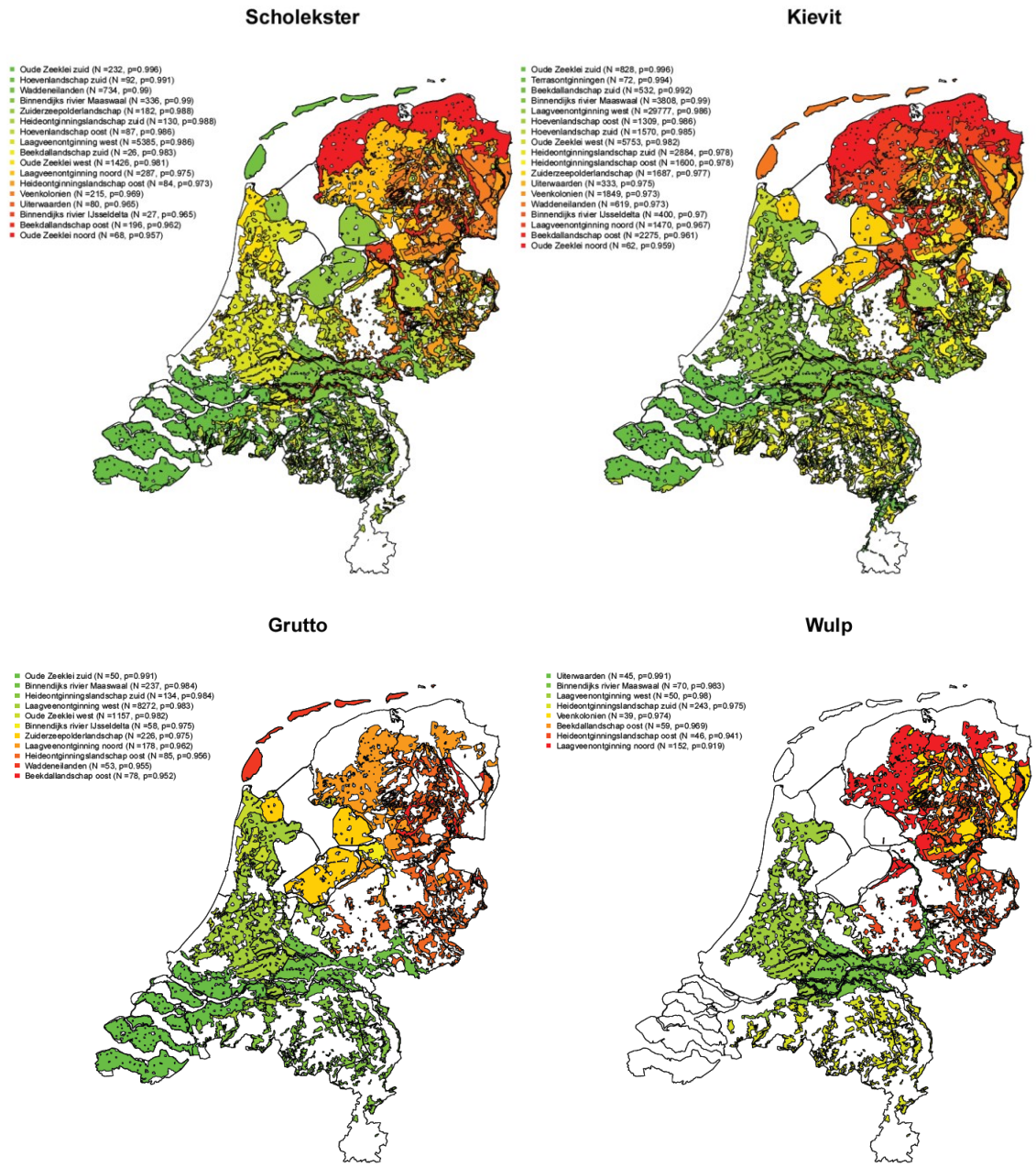

Figuur 2: Landelijke kaarten met de kans op predatie voor verschillende weidevogelsoorten (Teunissen et al, 2020).

Effectiviteit van het beheer

Het bestrijden van predatoren maakt onderdeel uit van het bredere beheer in en rondom de weidevogelkerngebieden. In de weidevogelkerngebieden wordt veel inspanning geleverd om het leefgebied voor weidevogels te optimaliseren. Er zijn voldoende aanwijzingen om te kunnen concluderen dat de leefomstandigheden in de kerngebieden over het algemeen voldoende zijn voor opgroeiende kuikens. Uit onderzoek in Groningse weidevogelgebieden blijkt bijvoorbeeld dat de conditie van opgroeiende kuikens van weidevogels over het algemeen voldoende was (Poerink en Loonstra, 2020). De overlevingskans van nesten en kuikens was echter onvoldoende om de populaties van weidevogels in stand te houden. Predatie leidt er kortom toe dat de populaties van weidevogels in Groningen blijft afnemen. Het bestrijden van predatie is daarom noodzakelijk en zal naar verwachting ook een positief effect hebben op de reproductie van weidevogels.

Het bestrijden van predatoren is de laatste stap in het weidevogelbeheer. Het beheer van vossen in de nacht staat daarbij niet op zichzelf, maar moet in een bredere context worden gezien van beheer dat reeds plaatsvindt op grond van landelijke vrijstellingen en beheer van andere predatoren waarvoor separaat ontheffingen worden aangevraagd.

Het nachtelijk beheer van vos wordt door ons als een effectieve methode gezien om predatie door vossen verdergaand te beperken, mits dit voldoende intensief en gecoördineerd plaatsvindt. Deze ontheffing biedt in onze ogen de ruimte om het beheer efficiënt en effectief uit te voeren. Juist ook vanwege het belang van intensieve en gecoördineerde bestrijding is het belangrijk om voldoende instrumenten beschikbaar te stellen om vos te bestrijden. Door naast de landelijke vrijstelling ruimte te bieden voor nachtelijk beheer, zijn er voldoende mogelijkheden om vos snel en effectief te bestrijden. In de alternatievenafweging en onderstaand gaan wij nog verder in op het belang van nachtelijk afschot in relatie tot de landelijke vrijstelling.

Door het monitoren van de weidevogelpopulatie volgen we de effectiviteit van predatorbeheer. Wij kunnen deze ontheffing aanpassen of intrekken indien het beheer op grond van deze ontheffing niet tot de gewenste resultaten leidt.

Relatie tot landelijke vrijstelling
Op basis van de landelijke vrijstelling is overdag reeds afschot van vos mogelijk. In de alternatievenafweging is reeds ingegaan op de landelijke vrijstelling als alternatief voor nachtelijk afschot. Er komen situaties voor waarin de landelijke vrijstelling niet gebruikt kan worden om vossen te bestrijden. Daarnaast is het voor een effectieve bestrijding van belang om over voldoende instrumenten te beschikken om de bestrijding snel en effectief te kunnen uitvoeren. Dit maakt dat wij het noodzakelijk achten om naast de landelijke vrijstelling ook ruimte te bieden voor nachtelijk afschot. Hierbij verwijzen wij ook naar de eerdere beschrijving waarom het van groot belang is om het beheer snel uit te voeren. Elk predatieverlies verkleint de weerbaarheid van de resterende populatie. Belemmeringen om vos effectief in de weidevogelkerngebieden te kunnen bestrijden moeten daarom in het belang van de weidevogels zoveel mogelijk weggenomen worden.

In de afgelopen jaren is gebleken dat een groot deel van het afschot van vossen in Groningen op basis van de landelijke vrijstelling plaatsvond. Van een toen beschikbare ontheffing voor nachtelijk beheer werd minder gebruik gemaakt. Deels is dit te wijten aan praktische knelpunten. Zo is de ontheffing voor nachtelijk afschot meermaals niet op tijd in het voorjaar verleend, waardoor een groot deel van de beheerperiode reeds verstreken was. Ook was de beheerperiode in de ontheffing voor de periode tot 2020 beperkt tot februari en maart. Dit wordt door de betrokken partijen als een te korte periode voor de uitvoering gezien, waardoor het beheer niet effectief uitgevoerd kon worden. Deze ontheffing maakt het beheer in een ruimere periode mogelijk. Ook andere praktische knelpunten worden zoveel mogelijk weggenomen om de uitvoerbaarheid van het beheer te vergroten. Daarmee achten wij het voldoende zeker dat de ontheffing de ruimte biedt om het noodzakelijke beheer effectief uit te voeren. Tot slot merken wij op dat een individuele vos al een belangrijk aandeel kan hebben in de predatie op weidevogels in een gebied en zoals eerder opgemerkt dat niet elke vos met de vrijstelling bestreden kan worden. Dit betekent dat ook een gering afschot van vossen op basis van deze ontheffing al van groot belang kan zijn voor de instandhouding van weidevogels.

Bovenstaand onderbouwing van het belang is voldoende om de negatieve effecten op de beschermde vos, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Ecologische afweging zoogdieren

<u>Aantal, verspreiding en staat van instandhouding</u>
Vos komt in Nederland algemeen voor. Na een toename van de populatie in de tweede helft van de 20e eeuw, is de populatie de afgelopen jaren gestabiliseerd. De toename is waarschijnlijk vooral veroorzaakt door veranderingen in het landschap. Deze veranderingen bestaan met name uit een vergroting van het oppervlak van de groenvoorziening en de uitbreiding van dorpen en steden. Sinds 2002 is de soort wettelijk beschermd, zij het dat de soort in 2006 op de landelijke vrijstellingslijst is

geplaatst. Ondanks deze vrijstelling is de landelijke populatie de afgelopen jaren stabiel gebleven. De populatietrend en landelijke verspreiding van vos is in figuur 3 weergegeven. Op de Rode lijst heeft de soort de status '*thans niet bedreigd*' (Rode lijst, 2020). Binnen de provincie Groningen komt vos eveneens algemeen voor. Er zijn geen aanwijzingen dat de staat van instandhouding binnen de provincie afwijkt van de landelijke staat van instandhouding. Wij beoordelen daarom de staat van instandhouding van vos als gunstig.

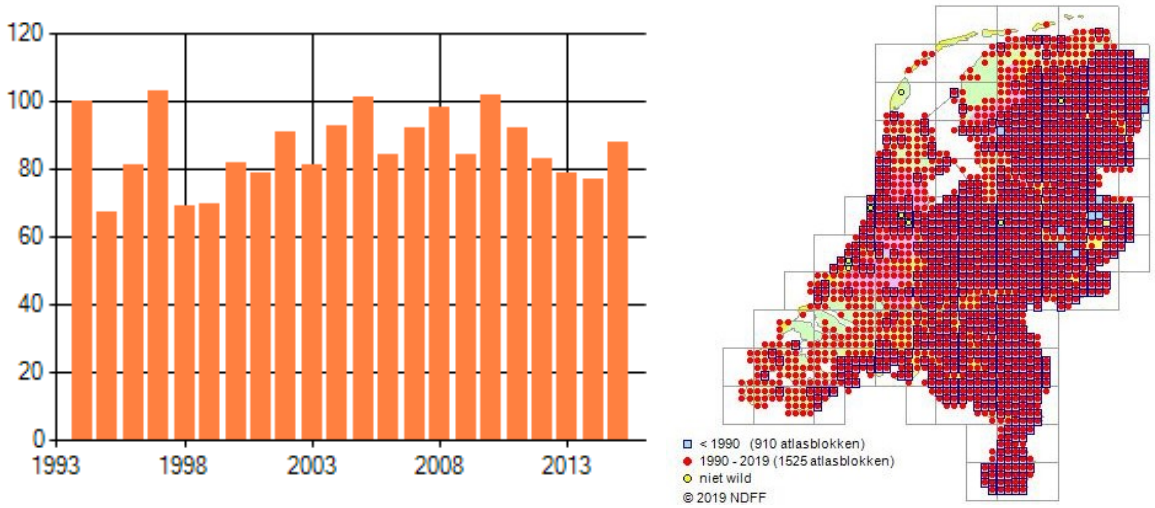

Figuur 3: Populatietrend en landelijke versprijding van vos in Nederland (Netwerk Ecologische Monitoring (CBS & Zoogdiervereniging, 2015) & NDFF Verspreidingsatlas, 2019)

<u>Negatieve effecten</u>
Door het beheer worden vossen binnen het beheergebied, dat bestaat uit de weidevogelkerngebieden en een schil rondom deze gebieden, gedood. Hiermee wordt het verbod in artikel 3.10, lid 1a op het doden van de soort overtreden.

Tevens worden de regels gesteld aan het gebruik van het geweer in artikel 3.26, lid 2, jo. artikel 3.13, lid 4 en 3.16, lid 1 onder a, Bnb, overtreden doordat het beheer buiten de dagperiode wordt uitgevoerd met behulp van warmtebeeldcamera en kunstlicht.

<u>Voorwaarden bij het beheer</u>
In de ontheffingsaanvraag en het Faunabeheerplan is beschreven onder welke voorwaarden het beheer wordt uitgevoerd. Globaal komt dit neer op het volgende:
- enkel voorafgaand en tijdens het broedseizoen beheren;
- enkel in en direct rondom de aangewezen weidevogelgebieden beheren;
- gebruik van warmtebeeldcamera en gekleurd licht om verstoring te minimaliseren;

Het beheer in de avonduren en de nacht wordt enkel uitgevoerd voorafgaand en tijdens het broedseizoen van de weidevogels. Door het beheer in deze periode uit te voeren wordt de grootste effectiviteit verwacht, oftewel een verlaging van de predatiedruk door vossen op weidevogels.

Daarnaast wordt het beheer alleen uitgevoerd in de aangewezen weidevogelkerngebieden en in een beperkte schil rondom deze gebieden, exclusief de bebouwde kom en daar direct aan grenzende terreinen. Van vossen is bekend dat ze op één nacht ca. 5 tot 16 kilometer kunnen afleggen op zoek naar voedsel. Door het beheer in een beperkt gebied uit te voeren is zeker dat de vossen die met deze ontheffing worden gedood ook daadwerkelijk bijdragen aan de predatie op weidevogels. Vossen buiten het aangewezen beheergebied kunnen niet op grond van deze ontheffing gedood worden.

Omdat vossen nachtdieren zijn, is schadebestrijding 's nachts efficiënter en waarschijnlijk ook effectiever. Bij het beheer wordt gebruik gemaakt van warmtebeeldcamera en gekleurd licht. Hiermee kunnen vossen in de eerste plaats effectief opgespoord worden en in de tweede plaats verminderen deze middelen de verstoring in het gebied. Door gebruik te maken van een warmtebeeldcamera kan een vos opgezocht worden met minimale verstoring. Vervolgens kan de vos 'aangelicht' worden met gekleurd licht om het schot te kunnen uitvoeren. Het is bekend dat de trefzekerheid van een schot bij

nachtelijk afschot met behulp van kunstlicht groter is, omdat de dieren worden 'gevangen' in de lichtstraal en zich niet bewegen. Hiermee wordt o.a. voorkomen dat vossen worden aangeschoten en niet direct dood zijn. Het voordeel van gekleurd licht boven wit licht is dat dit tot minder verstoring leidt bij andere dieren in het beheergebied.

Wij beperken het gebruik van de ontheffing in periodes van sneeuw en ijzel. Bij lage temperaturen zijn veel in het wild levende vogels en dieren kwetsbaar. Het verstorende effect van het doden van dieren bij deze omstandigheden zou daarmee een verhoogd negatief ecologisch effect kunnen hebben. Ook houden wij hierbij rekening met het belang van veiligheid. Daarom achten wij het wenselijk om hiervoor beperkingen in deze ontheffing op te nemen.

Gunstige staat van instandhouding
De huidige staat van instandhouding van vos is gunstig en binnen het plangebied komt de soort algemeen voor. De staat van instandhouding is door de Minister beoordeeld bij het plaatsen van de soort op de landelijke vrijstelling. Voor Gedeputeerde Staten staat daarmee de gunstige staat van de vos vast.[2] Er zijn geen aanwijzingen dat de staat van instandhouding binnen de provincie afwijkt van de landelijke staat van instandhouding.

Er zijn geen aanwijzingen dat het beheer van vossen een effect heeft op de staat van instandhouding van de soort. Ondanks een landelijke vrijstelling komt de soort nog altijd algemeen voor in Nederland. Het beheer op grond van deze ontheffing is beperkt tot de weidevogelgebieden, waardoor er voldoende alternatief leefgebied voor de soort beschikbaar blijft. Hoewel het beheer kan leiden tot het doden van meer vossen en een lokale beperking van het beschikbare leefgebied voor de soort, is het niet te verwachten dat dit een negatief effect heeft op de staat van instandhouding van de soort.

Eindoordeel ecologische afweging zoogdieren
Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat dat de gunstige staat van instandhouding van vos gewaarborgd blijft.

4 Aanvullende overwegingen

In aanvulling op bovenstaande overwegingen, betrekken wij bij ons besluit ook de volgende overwegingen.

Looptijd ontheffing
De aangevraagde ontheffing is gebaseerd op het Faunabeheerplan 2019-2024, dat op 26 november 2019 door ons is goedgekeurd. Het ligt daarom in de rede om de looptijd van deze ontheffing te laten aansluiten op de goedkeuring van het Faunabeheerplan, te weten 1 december 2024.

Te gebruiken middelen
Op grond van artikel 3.25, lid 1, Wnb, moeten in deze ontheffing de middelen worden aangewezen die gebruikt mogen worden voor het doden van vossen. In dit besluit is het geweer aangewezen als middel dat gebruikt mag worden. In artikel 3.26, Wnb, en artikelen 3.12 tot en met 3.16, Bnb, zijn regels gesteld aan het gebruik van het geweer. In de voorschriften is bepaald dat deze regels van toepassing zijn, tenzij anders bepaald in de ontheffing.

Het onderhavige besluit maakt het gebruik van warmtebeeldcamera en kunstlicht mogelijk om de bestrijding na zonsondergang en voor zonsopkomst uit te voeren. Op grond van artikel 3.26, lid 3 kan ontheffing verleend worden van de verboden in artikel 3.13, lid 4 en 3.16, lid 1 onder a, Bnb voor het gebruik van kunstlicht en andere instrumenten om in de nacht te kunnen schieten en voor het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang. In hoofdstuk 3 van deze overwegingen is beschreven waarom dit beheer noodzakelijk is en waarom wij het beheer in de avond en nachtperiode een geschikte methode achten om predatie door vossen te bestrijden.

---

[2] Vgl: ABRvS van 24 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3464, ABRvS van 11 januari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:37 en ECLI:NL:RVS:2017:36, en ABRvS van 13 januari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:43.

Het is van belang dat degene die het geweer hanteert, beschikt over voldoende kennis en kunde om het geweer veilig en juist te gebruiken. In deze ontheffing is daarom voorgeschreven dat alleen jachtaktehouders van de ontheffing gebruik mogen maken. In de Wnb zijn eisen gesteld voor het verlenen van een jachtakte. Artikel 3.28 schrijft voor dat de jachtakte alleen wordt verleend aan personen die een jachtexamen hebben afgelegd, gerechtigd zijn tot het uitvoeren van de jacht, een aansprakelijkheidsverzekering hebben en minimaal 18 jaar oud zijn. Het jachtexamen bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel waarin de schietvaardigheid en de bekwaamheid in omgang met het geweer wordt geëxamineerd (artikel 3.18, Bnb). Daarnaast zijn er weigeringsgronden voor een jachtakte opgenomen in artikel 3.28 en 3.28a van de Wnb. Deze weigeringsgronden houden verband met het beschermen van de openbare orde en de veiligheid. De jachtakte wordt niet verleend indien er gronden zijn om aan te nemen dat de aanvrager van de jachtakte een gevaar kan gaan vormen voor zichzelf, de openbare orde of de veiligheid.

Door het gebruik van gekleurd licht wordt de afstand waarover geschoten wordt beperkt. Gekleurd licht is namelijk over grotere afstanden minder effectief om een vos in de lichtbundel 'te vangen'. Het gebruik van gekleurd licht draagt daarom niet alleen bij aan het voorkomen van verstoring, maar ook aan het veilig uitvoeren van het beheer.

Voorts overwegen wij bij het aanwijzen van deze middelen dat bij het beheer overdag veelal gebruik gemaakt wordt van methodes die meer dierenleed veroorzaken zoals aardhonden of vangpijpen. De methode van nachtelijk afschot achten wij vanuit dit oogpunt te prefereren.

Gezien het bovenstaande wordt het gebruik van het geweer, voorzien van kunstlicht, en ondersteund met het gebruik van warmtebeeldcamera, als geschikte middelen gezien om het beheer uit te voeren.

Onnodig lijden

Op grond van artikel 3.24, lid 1 dient een ieder die een in het wild levend dier doodt te voorkomen dat het dier onnodig lijdt. Aangezien deze ontheffing in het doden van vossen voorziet, dient in dit besluit rekening gehouden te worden met het voorkomen van onnodig lijden van vossen.

Bij het beheer met het geweer, ondersteund met het gebruik van kunstlicht en warmtebeeldcamera en gezien het feit dat de ontheffing alleen door jachtaktehouders gebruikt mag worden, is zeker dat het afschot niet tot het onnodig lijden van vossen leidt. Het geweer is in de landelijke vrijstelling reeds aangewezen als geschikt middel om vossen te doden. Tevens is het door het gebruik van warmtebeeldcamera goed mogelijk om een geschoten vos in het donker op te zoeken. Mocht een vos dus onverhoopt toch niet direct dodelijk getroffen zijn, dan kan de vos alsnog gedood worden.

De ontheffing voor het doden van vossen is aangevraagd voor de periode van 15 januari tot en met 30 juni. In de aanvraag is aangegeven dat deze periode noodzakelijk is voor een effectief beheer. De beheerperiode overlapt met de voortplantingscyclus van vossen. De welpen van vos worden doorgaans eind maart of begin april geboren. De welpen verblijven de eerste weken in en rondom een hol. Bij de bestrijding van vossen vanaf april kunnen de ouders van (pas geboren) welpen gedood worden. De welpen zijn vooral afhankelijk van de moervos (het vrouwtje). Het doden van de moervos zou daarom kunnen leiden tot het onnodig lijden van welpen. Daarom schrijven wij voor dat bij het doden van een zogende moervos op grond van deze ontheffing vanaf 15 maart haar jongen zo spoedig mogelijk moeten worden opgespoord en zonder onnodig lijden worden gedood.

Relatie met bredere weidevogelbeheer

De weidevogelkerngebieden zijn de gebieden met de grootste populaties van weidevogels binnen de provincie Groningen. Deze gebieden zijn in samenspraak met gebiedspartijen vastgesteld en vastgelegd in het provinciaal natuurbeleid. In deze gebieden vindt actief beheer plaats ten gunste van weidevogels onder het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL).
In het faunabeheerplan is toegelicht dat het predatiebeheer deel uitmaakt van het bredere weidevogelbeheer. De agrarische collectieven en terreinbeherende organisaties spelen een belangrijke rol bij de uitvoering van het weidevogelbeheer. Per polder of deelgebied is een beheerplan opgesteld in overleg met boeren, natuurbeheerders, weidevogeltellers en vrijwilligers. In deze beheerplannen is een beslisboom voor predatorbeheer opgenomen, zoals weergegeven in figuur 4. Deze beslisboom wordt door de agrarische collectieven en de terreinbeheerders gebruikt bij de

besluitvorming over predatiebeheer. Predatiebeheer is pas aan de orde als de overige aspecten van het beheer in orde zijn.

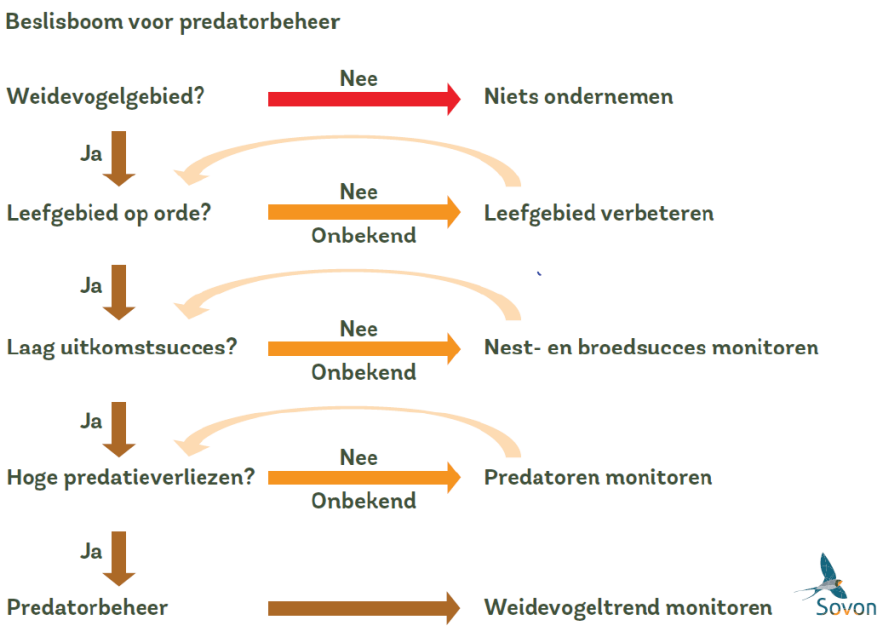

Figuur 4: Beslisboom voor predatiebeheer zoals opgenomen in het Faunabeheerplan 2019-2014 (bron: Sovon, bewerkt naar Bolton et al. 2007, J. Appl. Ecol. 44: 534-544.)

Wij onderschrijven dat predatorbeheer pas aan de orde is als laatste middel om weidevogels te beschermen. In de eerste plaats dient de biotoop van weidevogels geoptimaliseerd te worden. Er zijn zoals eerder in deze overwegingen aangegeven voldoende aanwijzingen om te kunnen stellen dat de leefgebieden voldoende op orde zijn om goede voedselomstandigheden voor kuikens te bieden. Predatie speelt in Groningen een belangrijke rol bij het lage reproductieve succes van weidevogels. De situatie voor weidevogels in Groningen wordt dusdanig ernstig geacht dat wij predatorbeheer in en direct rondom deze gebieden noodzakelijk achten om de doelstellingen voor het behoud van weidevogels te behalen. Wij achten het voldoende aangetoond dat vossen die in deze schil rondom de weidevogelkerngebieden aanwezig zijn ook een bedreiging zijn voor de weidevogels in de kerngebieden, gezien de actieradius van vossen. Predatorbeheer is, in aanvulling op alle inspanningen die reeds door alle betrokken partijen worden geleverd, noodzakelijk om weidevogels te beschermen. Hierbij verwijzen wij ook naar de overwegingen in hoofdstuk 3, waarin de alternatieven voor en het belang van predatorbeheer van vossen zijn afgewogen.

<u>Verstoring (broed)vogels en andere dieren</u>
Het afschot van vossen zou kunnen leiden tot verstoring van andere dieren die in de aangewezen gebieden aanwezig zijn. We achten de mogelijke nadelige gevolgen van verstoring beperkt ten opzichte van de nadelige gevolgen van predatie door vossen die door het beheer worden beperkt. Door het gebruik van warmtebeeldcamera's toe te staan en door het gebruik van gekleurd licht wordt verstoring verder beperkt. Voorts zijn wij voornemens om tijdens de looptijd van deze ontheffing in overleg met de Faunabeheereenheid Groningen, de Wildbeheereenheden, jachtaktehouders en andere betrokken partijen te evalueren welke mogelijkheden er zijn om verstoring van andere dieren verder te beperken.

Wel achten wij het noodzakelijk om een beperking op te leggen om verstoring van slapende ganzen in de winterrustperiode te beperken (1 november tot en met 31 maart). Omdat het gebruik van deze ontheffing pas vanaf 15 januari mogelijk is, kan de beperking vanaf dat moment ingaan. Door afstand te houden tot slapende ganzen kan verstoring worden geminimaliseerd. Deze beperking zal vooral een rol spelen bij slaapplekken van ganzen in Natura2000 (Lauwersmeergebied, Zuidlaardermeergebied, Leekstermeergebied, Eems-Dollard), maar wordt niet gezien als een beperking die de uitvoerbaarheid van de ontheffing in de weg staat.

Machtiging en grondgebruikersverklaring
Het is de Fbe-Groningen toegestaan om wildbeheereenheden te machtigen om gebruik te maken van deze ontheffing. De Fbe-Groningen verstrekt hiertoe als houder van de ontheffing (digitaal) schriftelijk toestemming door middel van een machtiging waar een gewaarmerkt afschrift van de ontheffing bij is gevoegd. De wildbeheereenheden verstrekken vervolgens een doorschrijving van deze machtiging aan maximaal zes aangewezen jachtaktehouders die beschikken over een grondgebruikersverklaring voor een of meerdere gebieden binnen het ontheffingsgebied. Het gebruik van de ontheffing via (de doorschrijving van) de machtiging dient te geschieden met inachtneming van de voorwaarden en beperkingen genoemd in de ontheffing en met inachtneming van de eventuele aanvullende voorwaarden en beperkingen in de machtiging. We zijn van mening dat het beheer door zes jachtaktehouders per WBE in beginsel voldoende ruimte biedt om het beheer effectief te kunnen uitvoeren.

In aanvulling kan de Fbe-Groningen rechtstreeks machtigingen aan jachtaktehouders verlenen op verzoek van de agrarische collectieven of de terreinbeherende organisaties. De agrarische collectieven en terreinbeherende organisaties spelen een belangrijke rol bij het weidevogelbeheer. Er zijn situaties denkbaar waarbij het wenselijk of noodzakelijk is om aanvullende machtigingen te verlenen om het beheer uit te voeren, bijvoorbeeld wanneer collectieven of terreinbeherende organisaties gebruik willen maken van een eigen, professioneel bestrijdingsteam. Daarom biedt de ontheffing de mogelijkheid om aanvullende machtigingen te verlenen. Het bevoegd gezag moet dit wel per geval goedkeuren, om zodoende te kunnen garanderen dat de bestrijding gecoördineerd blijft plaatsvinden en er niet te veel jachtaktehouders in hetzelfde gebied actief zijn.

Daarnaast dient de jachtaktehouder die het beheer uitvoert altijd in het bezit te zijn van een geldige schriftelijke, gedagtekende en ondertekende grondgebruikersverklaring waaruit blijkt dat de jachtaktehouder gerechtigd is tot het uitvoeren van het beheer van vossen op de gronden van de grondgebruiker. Schadebestrijding is namelijk primair de taak van een grondgebruiker. Als er vanaf de openbare weg wordt geschoten, dient de gebruiker van de ontheffing in het bezit te zijn van een gedagtekende en ondertekende schriftelijke verklaring van de wegbeheerder waarin staat omschreven dat de gebruiker van de ontheffing ook vanaf de openbare weg vossen mag bestrijden.

Melding en rapportage
Ten behoeve van de handhaving van de voorschriften en het toezicht op het gebruik van de ontheffing zijn voorschriften opgenomen over het melden van het gebruiken van deze ontheffing en rapportage door de ontheffinghouder en/of de ontheffinggebruikers. Naast het toezicht op grond van de voorgeschreven meldingen en rapportages, zal er steekproefsgewijs toezicht plaatsvinden.

Bij het constateren van afwijkingen, of wanneer gemachtigde jachtaktehouders niet voldoen aan de melding- of rapportageverplichtingen, kunnen machtigingen worden ingetrokken, of kan de ontheffing worden gewijzigd.

Provinciaal beleid
In de op 14 december 2016 door ons vastgestelde Natuurvisie wordt in hoofdstuk 7 ons beleid ten aanzien van populatiebeheer en schadebestrijding toegelicht. In de Natuurvisie wordt vermeld dat de omvang van populaties van in het wild levende soorten door een planmatige en langdurige aanpak beperkt worden als dat nodig is vanwege de ernst of omvang van schade. De onderbouwing voor het beheer van een populatie moet worden vastgesteld in een door ons goedgekeurd faunabeheerplan. Bij het verlenen van een ontheffing wordt een afweging gemaakt tussen de voorzienbare schade aan diersoorten en gewassen en het belang van bescherming van de soort. De faunabeheereenheid draagt in de provincie Groningen zorg voor de gecoördineerde en planmatige aanpak van het beheer van soorten en het voorkomen en bestrijden van schade veroorzaakt door soorten.

In de door ons op 10 juli 2018 vastgestelde beleidsnotitie Fauna en Flora 2018 is vermeld dat wij ons in het kader van de bescherming van boerenlandvogels in de eerste plaats richten op duurzame maatregelen zoals het optimaliseren van de inrichting en het (peil)beheer van deze gebieden voor boerenlandvogels. Als laatste redmiddel zien wij mogelijkheden voor predatiebeheer, waarbij wij alleen populatiebeheer toestaan voor de vos, de zwarte kraai en de steenmarter.

In de notitie 'Visie Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer na 2016' zijn de kaders voor ons weidevogelbeleid gegeven. In de vorige beleidsnotitie 'Meer doen in minder gebieden' is ingezet op een concentratie van het beheer in gebieden met gunstige abiotische omstandigheden, draagvlak onder boeren en een levensvatbare populatie weidevogels met grutto als doelsoort. Deze lijn is doorgezet, waarbij de focus ligt op het optimaliseren van het beheer in weidevogelkerngebieden.

Wij stellen vast dat de aangevraagde ontheffing past binnen ons provinciaal beleid en binnen het bredere weidevogelbeheer waarbij wordt ingezet op het behoud van weidevogels in optimaal ingerichte kerngebieden.

Verzoek tot ontheffing artikel 3.26, lid 1 Wet natuurbescherming
De Fbe-Groningen verzoekt tot ontheffing van artikel 3.26, lid 1 onder b van de Wet natuurbescherming. In artikel 3.26 zijn nadere bepalingen opgenomen voor het gebruik van het geweer ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens de Wet natuurbescherming. Volgens artikel 3.26, lid 1 onder b is het verboden om het geweer te gebruiken op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels. Op grond van artikel 3.26, lid 3 kunnen wij ontheffing verlenen van het gestelde in artikel 3.26, lid 1 onder b.

Artikel 3.12, lid 1 van het Besluit natuurbescherming, waarnaar de Fbe-Groningen verwijst bij haar verzoek om ontheffing, beschrijft wat een jachtveld is. Onderdeel a van het betreffende lid bepaalt dat een jachtveld een minimale omvang dient te hebben van 40 hectare, per jachthouder die in zijn hoedanigheid als jachthouder gerechtigd is tot het uitoefenen van de jacht in dat jachtveld. Onderdeel b van het betreffende lid stelt eisen aan de vorm van een jachtveld door te stellen dat er binnen het jachtveld een cirkel met een straal van 150 meter moet kunnen worden beschreven.

De reden voor het verzoek om ontheffing door de Fbe-Groningen ligt in het moeten zijn van jachthouder, zoals genoemd in artikel 3.12 van het Besluit natuurbescherming. Uit de toelichting van de Fbe-Groningen bij het ontheffingsverzoek blijkt dat de ontheffing nodig zou zijn omdat niet alle jachtaktehouders die van de ontheffing gebruik zouden maken, ook jachthouder zijn. Hierdoor zouden jachtaktehouders volgens de Fbe-Groningen niet gerechtigd zijn om gebruik te maken van het geweer. De Fbe-Groningen wil de overige eisen die aan een jachtveld gesteld worden wel graag in stand houden.

Met betrekking tot het verzoek van de Fbe-Groningen overwegen wij dat in artikel 3.26 lid 1 onder b eisen zijn gesteld aan de gronden waarop het geweer gebruikt wordt en niet aan de persoon die het geweer hanteert. Dit blijkt onder meer uit de Nota van Toelichting bij het Besluit:
"De zinsnede «in zijn hoedanigheid van jachthouder» in onderdeel a heeft tot doel te voorkomen dat de toestemming van een jachthouder om buiten zijn aanwezigheid in een jachtveld te jagen, wordt gebruikt om de oppervlakte van gronden van minder dan 40 hectare zodanig te vergroten dat zij alsnog in aanmerking komen als jachtveld. Een jachthouder die een grond met een oppervlakte van 38 hectare heeft, en daarop dus niet met het geweer mag jagen, mag een toestemming om buiten aanwezigheid van de jachthouder van een aangrenzend jachtveld te jagen dus niet gebruiken om zodoende een aaneengesloten jachtveld van ten minste 40 hectare te verkrijgen."

In artikel 3.28, lid 2, van de Wet natuurbescherming is geregeld dat een jachtakte alleen verstrekt wordt aan een jachthouder of iemand die toestemming heeft van de jachthouder tot uitoefening van de jacht in diens jachtveld. Hiermee is dus bij wet al geregeld dat een jachtaktehouder niet per se een jachthouder hoeft te zijn. Het beheer in een jachtveld kan dus door meerdere personen worden uitgevoerd.

Wij onderschrijven het belang om het gebruik van het geweer enkel toe te staan in jachtvelden van voldoende omvang, mede rekening houdende met veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.
Op grond van artikel 3.26, lid 3, kunnen wij ontheffing verlenen om de jacht uit te voeren op andere gronden dan een jachtveld van voldoende omvang. Wij achten dit niet wenselijk, rekening houdende met de eerder genoemde belangen. Daarnaast is het niet noodzakelijk om zowel jachthouder, als jachtaktehouder te zijn om het geweer te mogen hanteren. Uit bovenstaande blijkt dat er geen sprake

is van een overtreding van een verbod. Daarom zien wij ook geen aanleiding tot het verlenen van ontheffing van art. 3.26, lid 1 onder b.

5 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van vossen gewaarborgd.

5.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.10 lid 1a[1]
Vos (*Vulpes vulpes*)	**Toegekend**

[1]Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 1a, opzettelijk doden;

Ten behoeve van het gebruik van het geweer verlenen wij tevens ontheffing van artikel 3.26, lid 2, Wnb, jo. artikel 3.13, lid 4 en 3.16, lid 1 onder a, Bnb voor het gebruik van kunstlicht en warmtebeeldcamera en voor het gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst.

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals hierboven is weergegeven. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Wat u verder kunt verwachten
Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient zoveel mogelijk te worden voorkomen. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dient u de werkzaamheden stil te leggen en aanvullend ontheffing voor deze soorten aan te vragen.

Voor het gebruik van deze ontheffing binnen N2000-gebieden kan een aanvullende vergunning op grond van hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
   a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
   b. zij is nodig:
      1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
      2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
      3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
      4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
      5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
   c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
   a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
   b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
   c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
   d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
   e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
   f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
   g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
   h. in het algemeen belang, of
   i. bestendig gebruik.

Artikel 3.17 Wnb

1. Ten behoeve van de beperking van de omvang van een populatie van vogels als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, of van dieren van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, verlenen gedeputeerde staten ontheffing als bedoeld artikel 3.3, eerste, vierde en vijfde lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste en vijfde lid, 3.9, tweede lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, indien deze beperking nodig is:
   a. in geval van vogels:
      1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
      2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
      3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren, of
      4°. ter bescherming van flora en fauna;
   b. in geval van dieren van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid:
      1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
      2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom, of
      3°. in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, of
   c. ingeval dieren van soorten als bedoeld in 3.10, eerste lid, met uitzondering van soorten als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid:
      1°. om de redenen genoemd in onderdeel b;
      2°. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, industrieterreinen of begraafplaatsen,
      3°. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren, en
      4°. in het algemeen belang.
2. Een ontheffing als bedoeld in het eerste lid wordt verleend aan een faunabeheereenheid, die handelt overeenkomstig het daartoe vastgestelde en goedgekeurde faunabeheerplan.

3. De faunabeheereenheid kan bij schriftelijke en gedagtekende toestemming de haar ingevolge het eerste en tweede lid toegestane handelingen door een wildbeheereenheid of anderen doen uitoefenen.
4. In afwijking van het tweede lid kan een ontheffing ook aan een wildbeheereenheid of aan anderen dan een faunabeheereenheid worden verleend, indien de noodzaak ontbreekt voor verrichting van de handelingen door tussenkomst van een faunabeheereenheid.
5. In afwijking van artikel 3.12, eerste lid, en het tweede lid kan een ontheffing worden verleend voor handelingen die niet op grond van een faunabeheerplan worden verricht, indien de noodzaak ontbreekt voor een faunabeheerplan, gelet op de specifieke kenmerken van de desbetreffende diersoort dan wel de aard of omvang van te verrichten handelingen.

Artikel 3.25 Wnb

1. Bij het verlenen van een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste onderscheidenlijk tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, 3.9, tweede lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste of tweede lid, en met artikel 3.9, tweede lid, en bij het geven van een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, worden de middelen aangewezen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde vogels en dieren mogen worden gebruikt.
2. Onze Minister wijst bij ministeriële regeling, onderscheidenlijk provinciale staten wijzen bij verordening de middelen aan die mogen worden gebruikt ter uitvoering van het bepaalde krachtens artikel 3.15, tweede, onderscheidenlijk vierde lid, en 3.16, tweede, onderscheidenlijk vierde lid.
3. Indien een vrijstelling wordt verleend als bedoeld in artikel 3.15, tweede en vierde lid, met het oog op het voorkomen van schade als bedoeld in artikel 3.15, vijfde en zesde lid, of een vrijstelling wordt verleend als bedoeld in artikel 3.16, tweede en vierde lid, met het oog op het voorkomen van overlast als bedoeld in artikel 3.16, vijfde lid, dan wel ontheffing wordt verleend als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, onderdeel b, onder 2°, en onderdeel c, onder 2°, worden voor het bestrijden van vogels en dieren slechts middelen aangewezen die nadelige gevolgen voor het welzijn van vogels en dieren voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk beperken, waarbij het doden van dieren zoveel mogelijk vermeden wordt.
4. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van:
   a. het verbod, bedoeld in artikel 3.24, tweede lid. Op deze vrijstelling of ontheffing is artikel 3.24, derde, lid van overeenkomstige toepassing;
   b. regels als bedoeld in artikel 3.24, vierde lid, voor zover deze vrijstelling of ontheffing in overeenstemming is met de bij of krachtens de Benelux-overeenkomst gestelde regels.

Artikel 3.26 Wnb

1. Het is verboden een geweer te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet:
   a. zonder een geldige jachtakte;
   b. op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels;
   c. indien de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor schade waartoe het gebruik van het geweer ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet aanleiding kan geven, niet is gedekt door een verzekering, overeenkomstig bij of krachtens de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.29, eerste lid, gestelde regels, of
   d. voor andere handelingen dan:
      1º. de jacht;
      2º. de uitvoering van handelingen waarvoor een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, of 3.15, tweede en vierde lid, in voorkomend geval in samenhang met het zevende lid, 3.16, tweede en vierde lid, of 3.17, eerste lid, is verleend;
      3º. de uitvoering van artikel 3.18, eerste lid, in voorkomend geval in samenhang met het vierde lid, of 3.19, tweede lid, in samenhang met artikel 3.18, vierde lid;
      4º. de bestrijding van bij ministeriële regeling aangewezen verwilderde dieren of exoten, buiten de gevallen, bedoeld onder 3°;

5º. de bestrijding van de zwarte rat, de bruine rat of de huismuis;
6º. het schieten van kleiduiven, of
7º. jachthondenproeven.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan het gebruik van het geweer, bedoeld in het eerste lid, worden uitgesloten of beperkt en kunnen regels worden gesteld over:
   a. het geweer;
   b. de munitie, waarbij ook rekening wordt gehouden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu;
   c. het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer;
   d. de diersoorten waarop het gebruik van het geweer betrekking heeft, of
   e. de vaardigheden waarover de gebruiker van het geweer beschikt.
3. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van het eerste lid, onderdeel a of b, en de krachtens het tweede lid gestelde regels, met dien verstande dat bij het verlenen van ontheffing of vrijstelling van regels als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, ook rekening wordt gehouden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Artikel 3.13 Bnb

1. Een geweer als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid, van de wet heeft een gladde loop met een kaliber van ten minste 24 en ten hoogste 12 of een getrokken loop met een nominaal kaliber van ten minste .22 inch of 5,58 millimeter.
2. Een enkelloops hagelgeweer als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid, van de wet heeft een magazijn dat ten hoogste twee patronen kan bevatten.
3. Een kogelgeweer als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid, van de wet heeft een magazijn dat ten hoogste twee patronen kan bevatten, tenzij het is voorzien van een grendelinrichting waarmee het wapen handmatig schot voor schot wordt geladen.
4. Een geweer als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid, van de wet is niet voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten.

Artikel 3.16 Bnb

1. Het is verboden een geweer ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens de wet te gebruiken:
   a. voor zonsopgang en na zonsondergang;
   b. binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de wet;
   c. binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, onderdeel d, van de wet;
   d. vanaf of vanuit een rijdend motorrijtuig dan wel een ander voertuig, of
   e. vanuit een luchtvaartuig.
2. Artikel 3.7, eerste lid, is van overeenkomstige toepassing op het verbod, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdeel a, ingeval het geweer wordt gebruikt bij de uitoefening van de jacht op wilde eenden.

provincie groningen

Bijlage 2. Meldingsformulier 'Start werkzaamheden'

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K24099
Documentnummer KIWI	2020-120466
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2020-000641

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden nachtelijk afschot vossen (K24099)'

Bijlage 3. Werkgebied ontheffing nachtelijk afschot vossen

De werkgebieden zijn exclusief de bebouwde kom en direct daaraan grenzende terreinen.

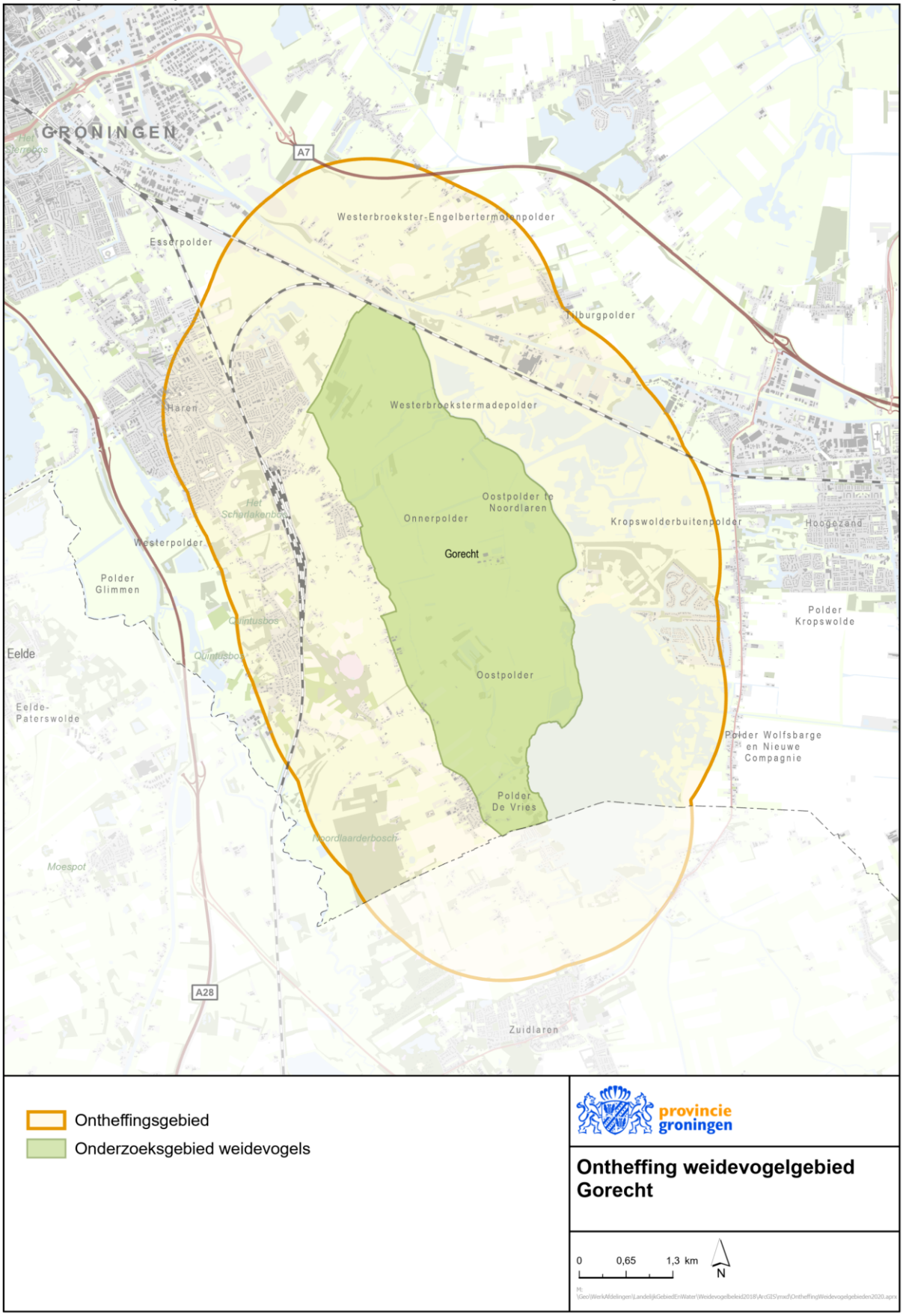

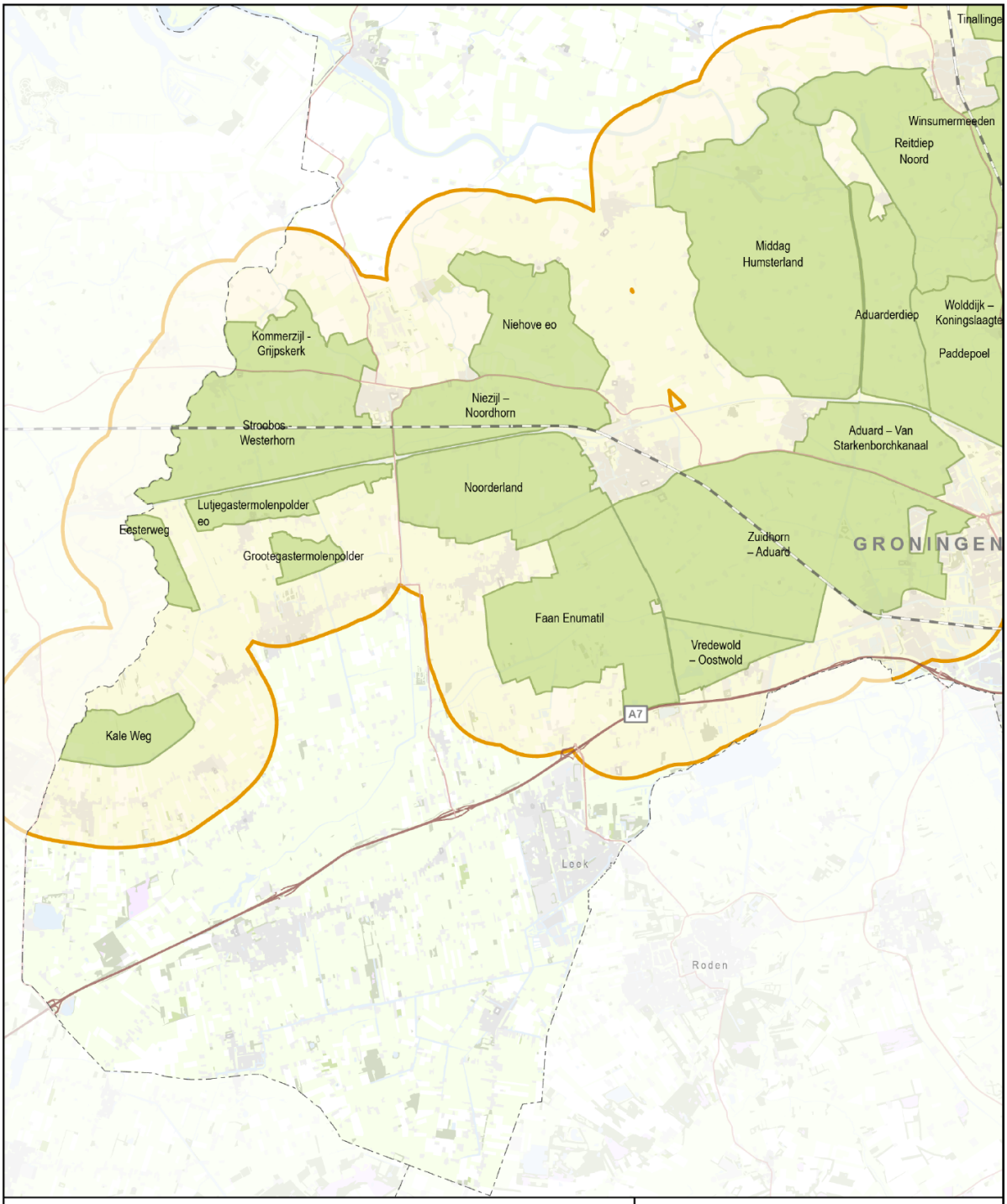

Ontheffingsgebied

Onderzoeksgebied weidevogels

provincie groningen

Ontheffing weidevogelgebied Westerkwartier

0 1 2 km

N

M:
\Geo\WerkAfdelingen\LandelijkGebiedEnWater\Weidevogelbeleid2018\ArcGIS\mxd\OntheffingWeidevogelgebieden2020.aprx

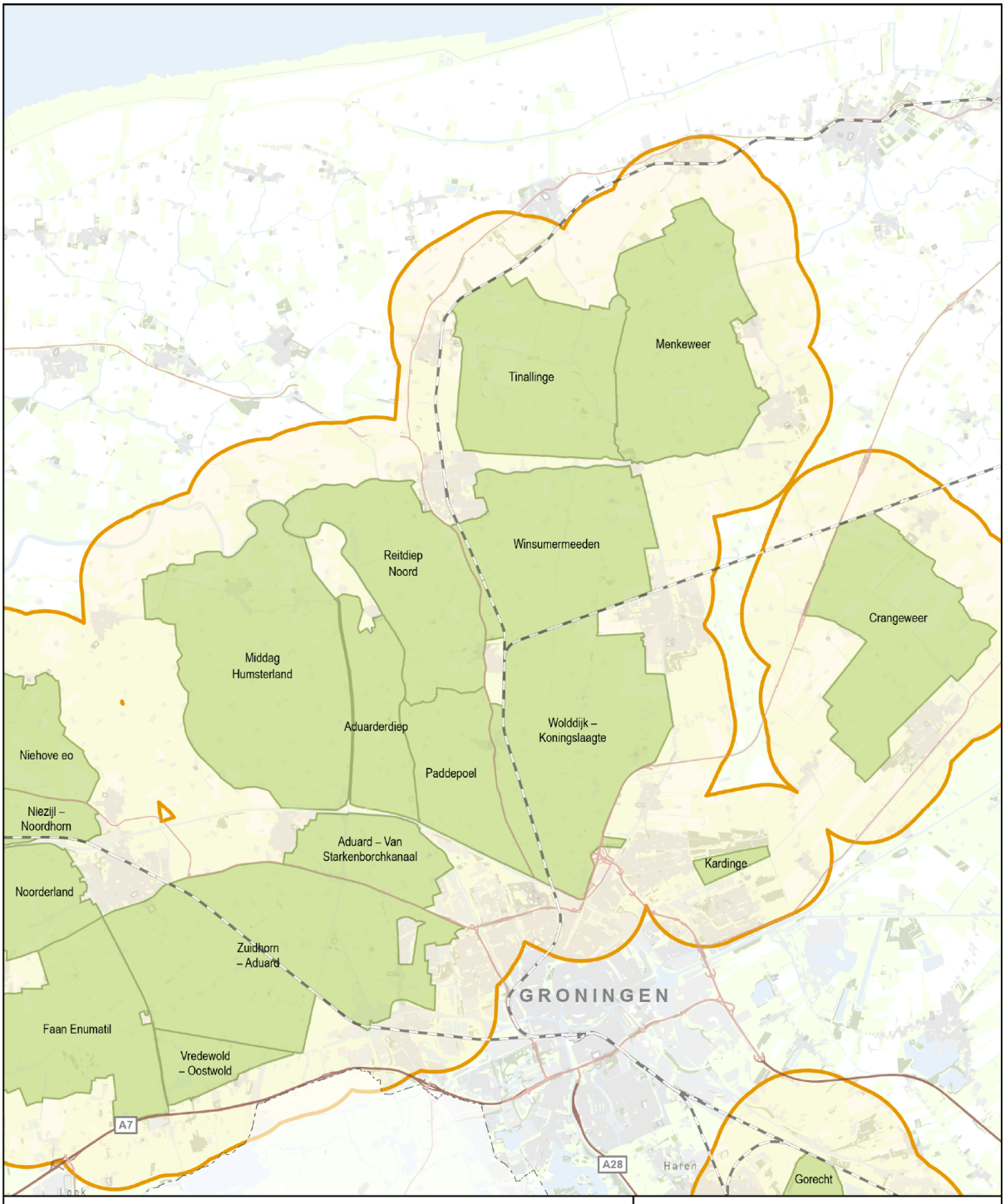

Ontheffingsgebied

Onderzoeksgebied weidevogels

provincie groningen

Ontheffing weidevogelgebied Reitdiepgebied

0 1 2 km

N

M:\Geo\WerkAfdelingen\LandelijkGebiedEnWater\Weidevogelbeleid2018\ArcGIS\mxd\OntheffingWeidevogelgebieden2020.aprx

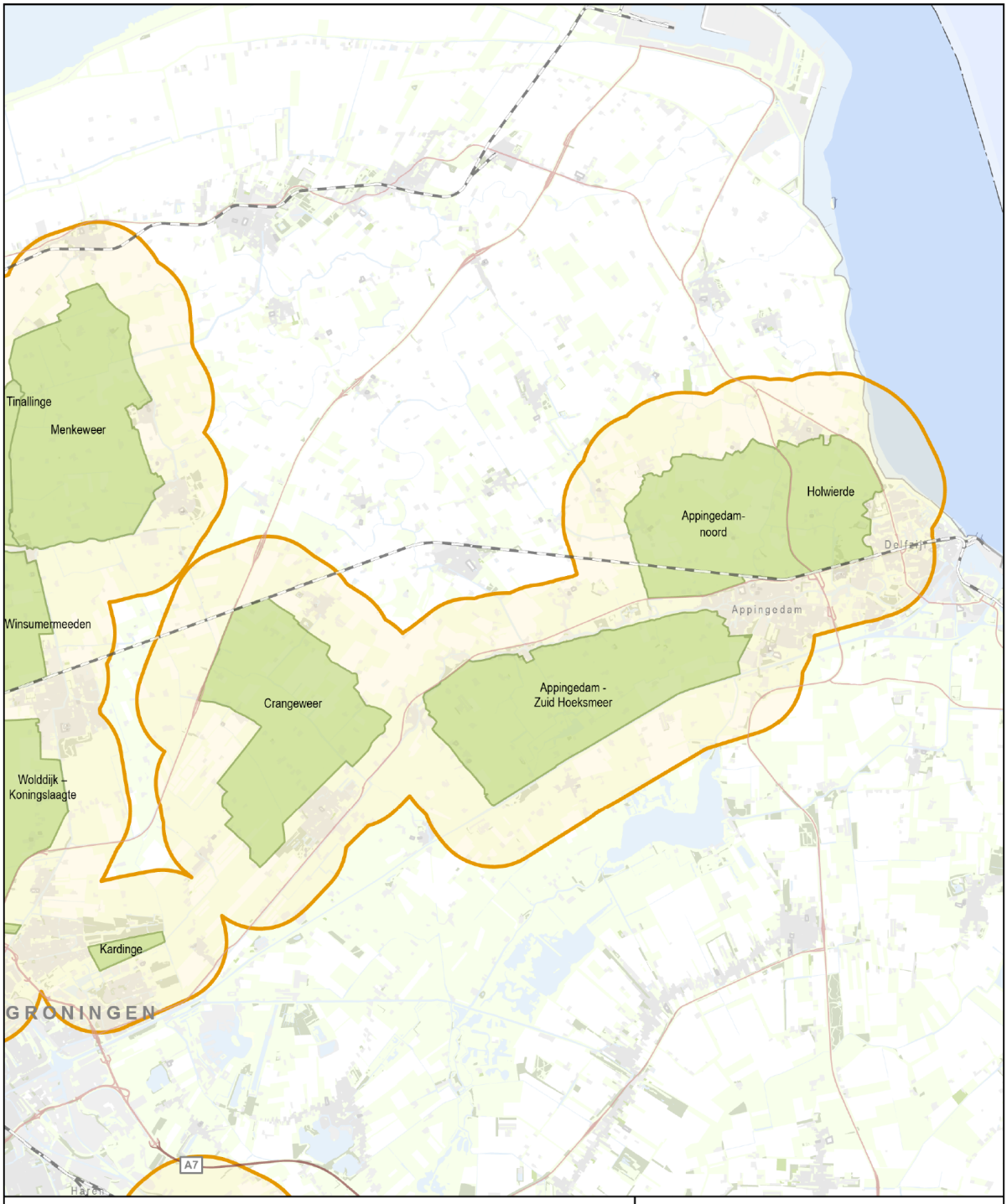

Ontheffingsgebied

Onderzoeksgebied weidevogels

provincie groningen

Ontheffing weidevogelgebied Oost Groningen

0 1 2 km

N

M:\Geo\WerkAfdelingen\LandelijkGebiedEnWater\Weidevogelbeleid2018\ArcGIS\mxd\OntheffingWeidevogelgebieden2020.aprx